

SIVISTYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 8/2012 vp

Eduskunnan kirjaston kertomus vuodelta 2011

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 11 päivänä lokakuuta 2012 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi Eduskunnan kirjaston kertomuksen vuodelta 2011 (K 16/2012 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa on ollut kuultavana

- kirjaston johtaja Sari Pajula, Eduskunnan kirjasto.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Kertomuksen sekä saamansa selvityksen perusteella valiokunta on voinut todeta, että Eduskunnan kirjastoa on vuonna 2011 hoidettu hyvin.

Kansalaiset pitävät yleisiä kirjastoja erittäin luotettavina tiedon tarjoajina. He mieltävät yleisen kirjaston keskeiseksi demokratian, hyvinvoinnin ja tasavertaiseen informaatioon pääsyn edistäjäksi. Valiokunta korostaa sitä, että sama koskee myös Eduskunnan kirjastoa. Erityisesti Eduskunnan kirjaston tehtävä luotettavan tiedon ja informaation välittäjänä päättäjille ja mm. tutkijoille on aivan oleellinen. Eduskuntatyö ei voi tukeutua internetistä löytyvään tietoon, ja juuri eduskunnan kirjastolla on tärkeä rooli luotettavan ja epäluotettavan informaation ja disinformaation tulkinnan tukena päättäjille. Tätä tarvitsevat niin Eduskunnan kirjaston ydinasiakkaat — koko eduskunta ja valtioneuvosto — kuin kansalaiset, opiskelijat ja tutkijat, jotka kirjaston palveluja käyttävät. Valiokunta pitää kannattavana kertomusvuonna hyväksyttyä kirjaston ulkoisten asiakkaiden palvelun strategiaa, jossa sisältöjen tuottaminen ja niiden jakelun tehostaminen on asetettu yhdeksi tavoitteeksi.

Eduskunnan henkilöstövoimavarojen karsiminen on johtanut kirjastossa tapahtuneiden runsaiden eläkkeelle siirtymisten kautta siihen, että viimeisimmän viiden vuoden aikana kirjaston henkilötyövuodet ovat vähentyneet lähes neljänneksellä. Henkilöstöresurssien riittävyyden turvaamiseksi on kirjastossa aloitettu mm. asiakaspalvelun kehittäminen, jossa kirjaston lainauksen, neuvonnan ja tietopalvelun asiakaspalvelut on siirretty yhteen palvelupisteeseen. Valiokunta pitää myönteisenä kirjaston palvelukonseptin kehittämistä siten, että asiakkaat saavat kaikki peruspalvelut yhdestä pisteestä.

Yksi palvelupiste otettiin käyttöön kirjaston väliaikaistiloissa Postitalossa kesällä 2012. Kehitystyötä jatketaan käytännön kokemusten, henkilökunnan ja asiakkaiden palautteen perusteella. Valiokunta korostaa, että asiakaspalvelussa työskentelevän henkilöstön osaaminen tulee saattaa tulevien tehtäväkuvien mukaiseksi. Tämä vaatii henkilökunnan koulutusta, mikä puolestaan vähentää muihin toimintoihin käytettävissä olevia resursseja koulutuksen aikana. Tarkoitus on myös ottaa eduskunnan ulkopuolisten asiakkaiden tietopalvelussa käyttöön mah-

dollisuus varata etukäteen aika syvällisempään opastukseen ja tietopalveluun. Tämä parantaa edelleen asiakaspalvelun laatua ja helpottaa asiantuntijaresurssien käytön suunnittelua.

Valiokunta muistuttaa, että syvenevä opastus ja muuttuvat tiedon tarpeet koko eduskunnassa edellyttävät kirjastolle riittävät henkilöstöresurssit.

Valiokunta pitää tärkeänä myös toista strategista kehittämishanketta, joka on tietopalvelukysymysten hallintaan tarkoitettu tietokanta. Sen tavoitteena on saada tietopalvelutyön tulokset tehokkaampaan käyttöön ja helpottaa kirjaston sisäistä tehtävien jakoa. Tietopalvelukysymykset ja vastaukset tallennetaan tietokantaan, josta niitä voidaan hakea ja hyödyntää samaan aihepiiriin liittyvissä tiedonhauissa. Tiedot voidaan myös julkaista verkkopalvelussa asiakkaiden itsepalvelukäyttöä varten. Tietokannan vaa-

timusmäärittely saatiin valmiiksi kertomusvuoden aikana.

Eduskunnan kirjasto avattiin kaikkien käyttöön vuonna 1913. Ensi vuosi on siis paitsi säännöllisen valtiopäivätoiminnan 150-vuotisjuhla-vuosi, myös Eduskunnan kirjaston avoimuuden satavuotisjuhlavuosi. Valiokunta muistuttaa, että avoimuutta perusteltiin tuolloin kansallisten resurssien säästöllä, kun eduskunnalle hankittavien aineistojen käyttö sallittaisiin kaikille. Tämä perustelu pätee vielä tänäänkin.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta ehdottaa eduskunnan hyväksyttäväksi kannanoton,

että eduskunnalla ei ole huomautettavaa kertomuksen johdosta.

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2012

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Raija Vahasalo /kok
vpj. Inkeri Kerola /kesk
jäs. Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Ritva Elomaa /ps
Eeva-Johanna Eloranta /sd
Leena Harkimo /kok
Pauli Kiuru /kok

Kimmo Kivelä /ps
Sanna Lauslahti /kok
Mika Niikko /ps
Mikaela Nylander /r
Tuula Peltonen /sd
Simo Rundgren /kesk
Pauliina Viitamies /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila.